

PROCHOWNIA POD KASZTANAMI

Centrum Hewelianum, budynek NR 10

Zespół: J.E.J.A.!

Justyna Lipiak (ZUT)
Edyta Winiarska (SGGW)
Jacek Mazur (UG)
Anna Długozima (SGGW)

Gdańsk 2011

PLAN PREZENTACJI

1. Cel i kryteria projektu
2. Charakterystyka obszaru opracowania. Wartości miejsca
3. Aspekt ekologiczny
4. Analizy
5. Wytyczne projektowe
6. Projekt interaktywnej ścieżki edukacyjno-przyrodniczej – wariant I
7. Projekt interaktywnej ścieżki edukacyjno-przyrodniczej – wariant II
8. Podsumowanie

CEL I KRYTERIA PROJEKTU

Cel:

rewitalizacja budynku oraz otoczenia prochowni wojennej, wchodzącego w skład Kompleksu Edukacyjno-Rekreacyjnego w gdańskim Centrum Hewelianum; zachowanie różnorodności gatunkowej obszaru.

Kryteria projektowe:

- zrewitalizowanie zdegradowanego zabytku (zasada 3Z)
- spójność zagospodarowania z pozostałą częścią Centrum Hewelianum
- ochrona przyrody
- animacja społeczna obszaru

CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA

1. Wizja terenowa
  - Fenomenologia miejsca (*genius loci*)
2. Szereg wykładów (historia miejsca, edukacja ekologiczna)
3. Natura – kształty, formy, barwy
4. Ochrona przyrody i środowiska
5. Recykling, wernakularyzm, biodynamika

WARTOŚCI MIEJSCA

Wartości: architektoniczne,
przyrodnicze, zabytkowe,
symboliczne

Przestrzeń
zadbana/zaniedbana

Przestrzeń z potencjałem

ASPEKT EKOLOGICZNY

Zimowisko nietoperzy:

- współpraca z chiropterologami.

Zachowanie bioróżnorodności:

- siedliska rzadkich gatunków muchówek zasiedlających karpy.

Cenny drzewostan:

- wiekowe kasztanowce, jesiony.
- konieczność nasadzeń nowych kasztanowców.

Analiza ukształtowania terenu

Analiza szaty roślinnej

- granice opracowania
- Prochownia Pod Kasztanami
- drzewa
- krzewy
- stanowisko pokrzywy zwyczajnej (*Urtica dioica*)
- powojnik (*Clematis*)
- siedlisko Bór świeży
- karpy

Identyfikacja drzew i krzewów:

- 1 śliwa tarnina (*Prunus spinosa*)
- 2 jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*)
- 3 - 9 kasztanowiec zwyczajny (*Aesculus hippocastanum*)
- 10 klon pospolity (*Acer platanoides*)
- 11 głóg (*Crataegus*)

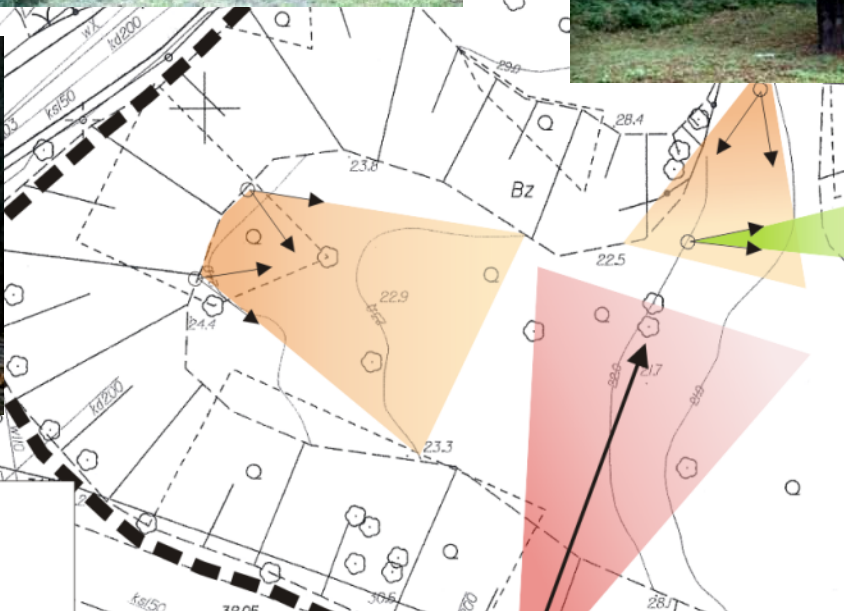
Wytyczne:

- drzewo postulowane do wycięcia

Analiza kompozycji

- granice opracowania
- Prochownia Pod Kasztanami
- dominanta
- widoki z zewnątrz na obszar opracowania
- powiązania widokowe wewnętrzne
- powiązania dwukierunkowe
- otwarcie widokowe

WYTYCZNE PROJEKTOWE

Analiza ukształtowania terenu:

- zachowanie istniejącej rzeźby terenu
- utrzymanie panujących stosunków wodnych

Analiza szaty roślinnej:

- ochrona istniejącego starodrzewia (jeden okaz kasztanowca do usunięcia)
- planowane nowe nasadzenia drzew (*Aesculus hippocastanum*), bylin, pnączy i roślin zielnych zgodnych z siedliskiem (*Vinca minor*, *Myosotis sp.*, *Clematis sp.*, *Parthenocissus tricuspidata*)

Analiza kompozycji:

- zachowanie istniejących powiązań widokowych

Analiza wartości miejsca

PROJEKT: DWA WARIANTY

WARIANT I

WARIANT II

WNĘTRZE PROCHOWNI

Propozycje aranżacji wnętrza:

- pokazowa jaskinia
- terrarium
- stanowiska edukacyjne – multimedialne
- iluminacja sklepienia – gwiazdozbiory
- pracownia plastyczna – land-art
- „NietoBrother”

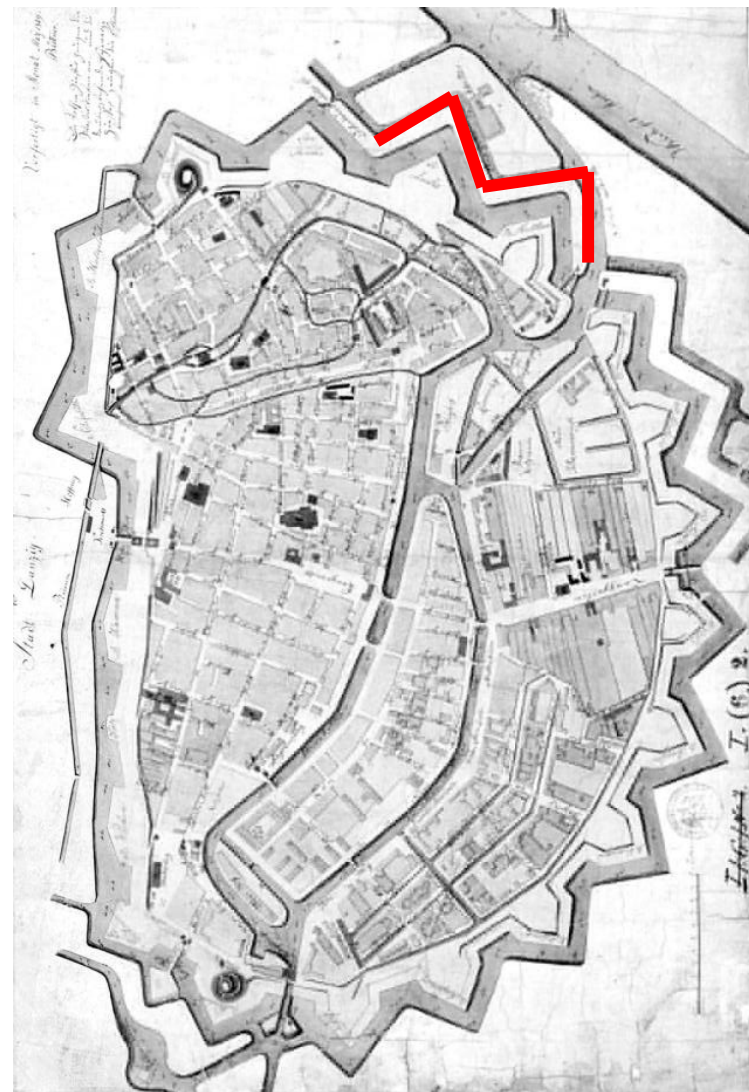
WARIANT I

INSPIRACJE

WARIANT I

INSPIRACJE

1. Ścieżka obwodnicowa
2. Ścieżka drewniana
3. „Święte Karpy”
4. Kwietna rzeka
5. Biodynamiczna ścieżka (podest)
6. „Witaminowy proch”
7. Ptasie drzewo

Katalog form – elementy małej architektury

Motyw przewodni: kasztanowiec (liść, owoc), drewniana beczka (na proch)

Dominujący materiał: drewno

Znak edukacyjny

Materiał budowlany: plaster pnia zaimpregnowany; informacje nadrukowane na folii, całość zgrzana

Detal: wytłoczony motyw fragmentu liścia kasztanowca

Ogrodzenie i brama (portal)

Materiał budowlany: drewno zaimpregnowane

Materiał roślinny: rośliny pnące (winobluszcz trójklapowy, *Parthenocissus tricuspidata*)

Detal: ażurowe zdobienie w kształcie fragmentu liścia kasztanowca

Donica kwietna, kosz na śmieci, siedzisko

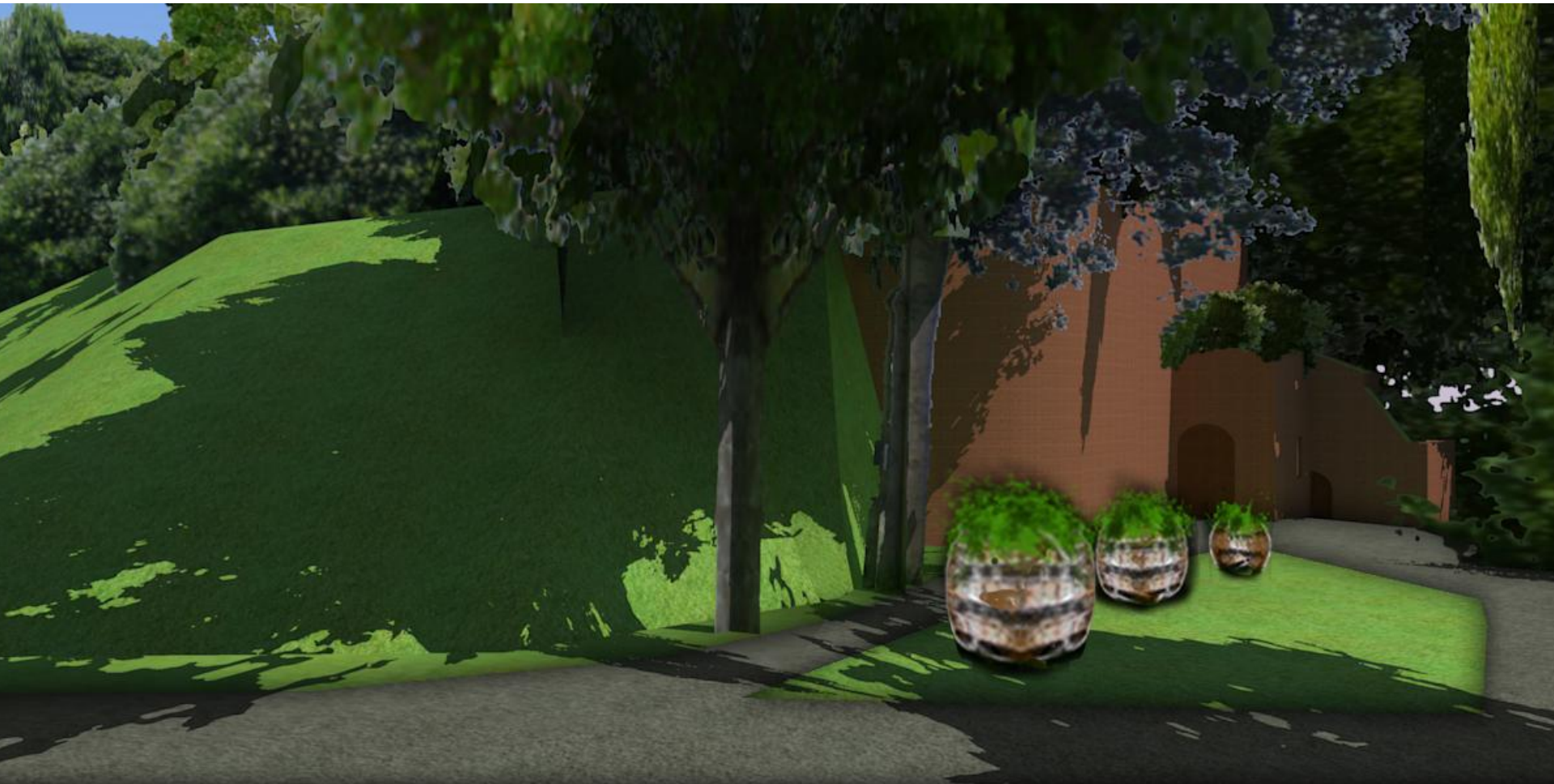
Materiał budowlany: drewniana beczka (zaimpregnowana)

Materiał roślinny: rośliny pnące (powojnik, *Clematis sp.*)

WARIANT I

PROJEKT

WARIANT I

PROJEKT

WARIANT II

INSPIRACJE

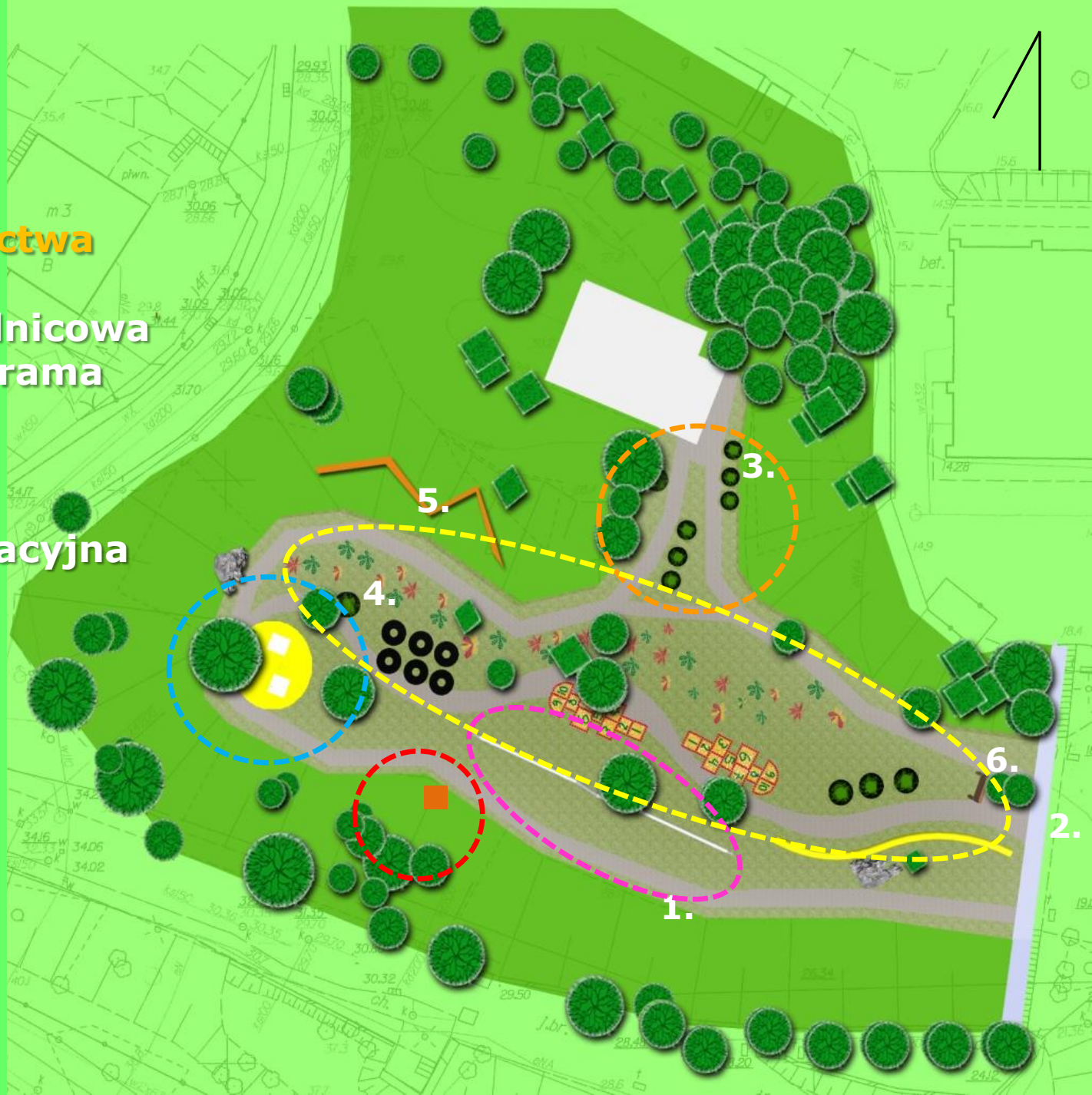

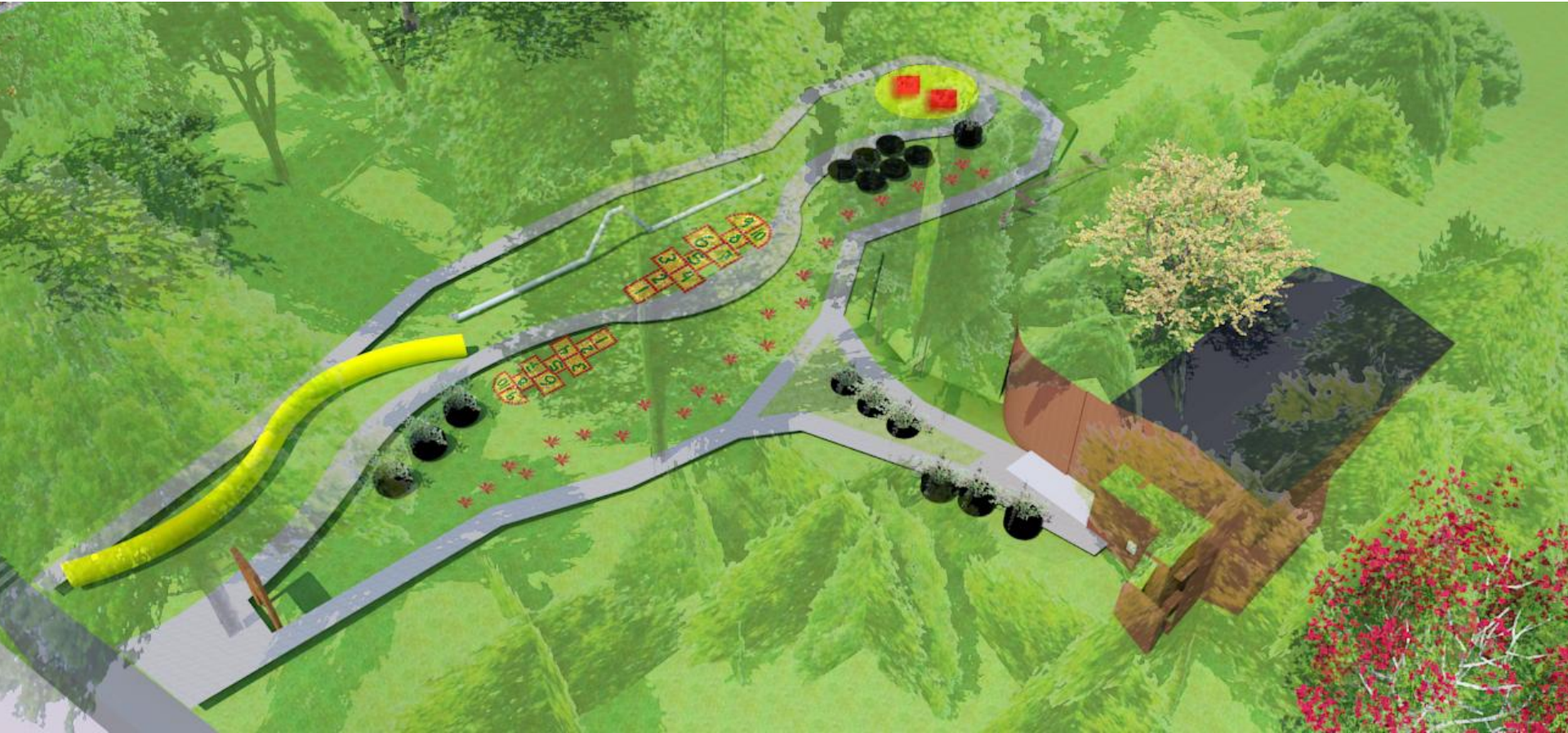
Odznaka „Zielonego Stróża” za całoroczną działalność na rzecz ochrony środowiska. Odznaka przyznawana przez EkoGacka.

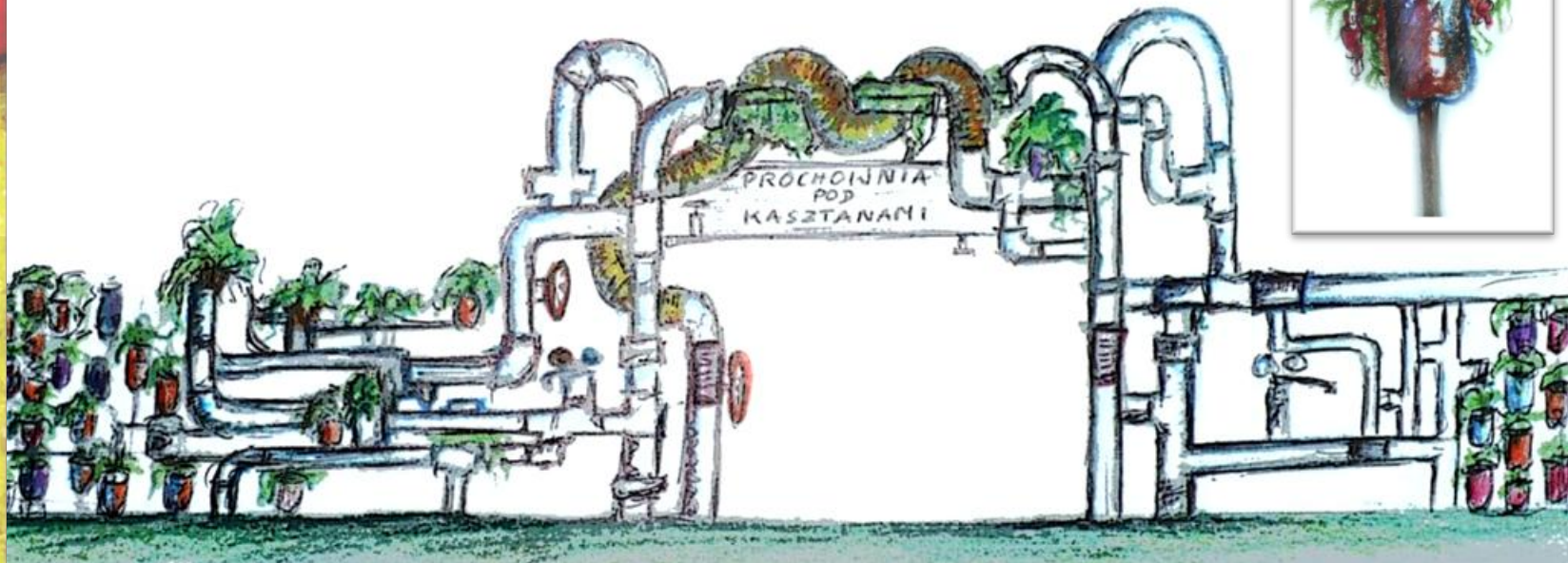
- I. Strefa logiki**
- II. Strefa muzyki**
- III. Strefa sportu**
- IV. Strefa fizyki**
- V. Strefa ogrodnictwa**

- 1. Ścieżka obwodnicowa**
- 2. Ogrodzenie i brama**
- 3. Kwietniki**
- 4. Siedziska**
- 5. Instalacja**
- 6. Tablica informacyjna**

Ogrodzenie i brama (portal)

Materiał budowlany: rury (hydrauliczne, drenarskie, wentylacyjne itp.), rynny, plastikowe butelki, stalowe pręty (mocowanie)

Materiał roślinny: rośliny jednoroczne, dwuletnie

WARIANT II

PROJEKT

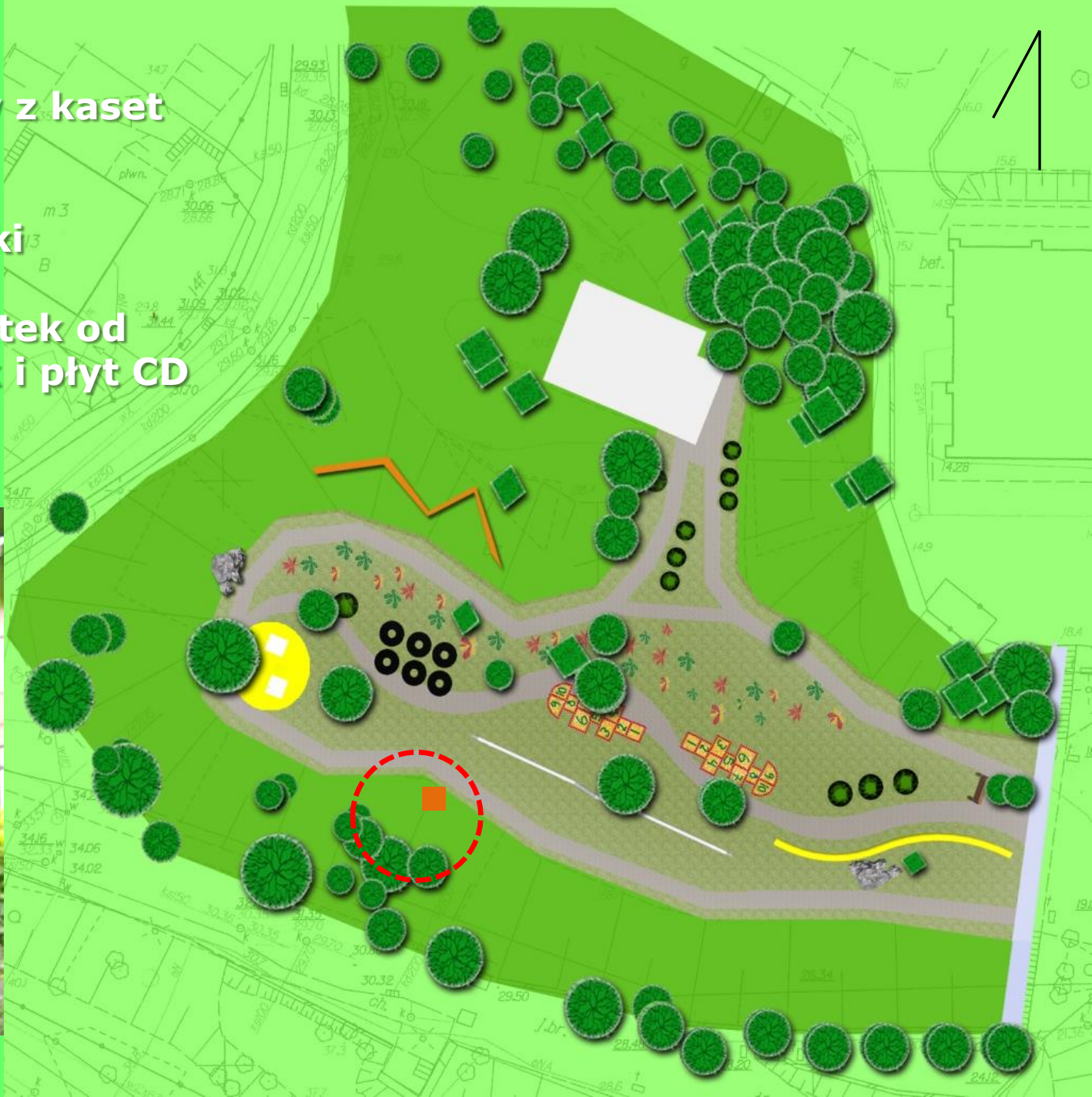
I. Strefa logiki

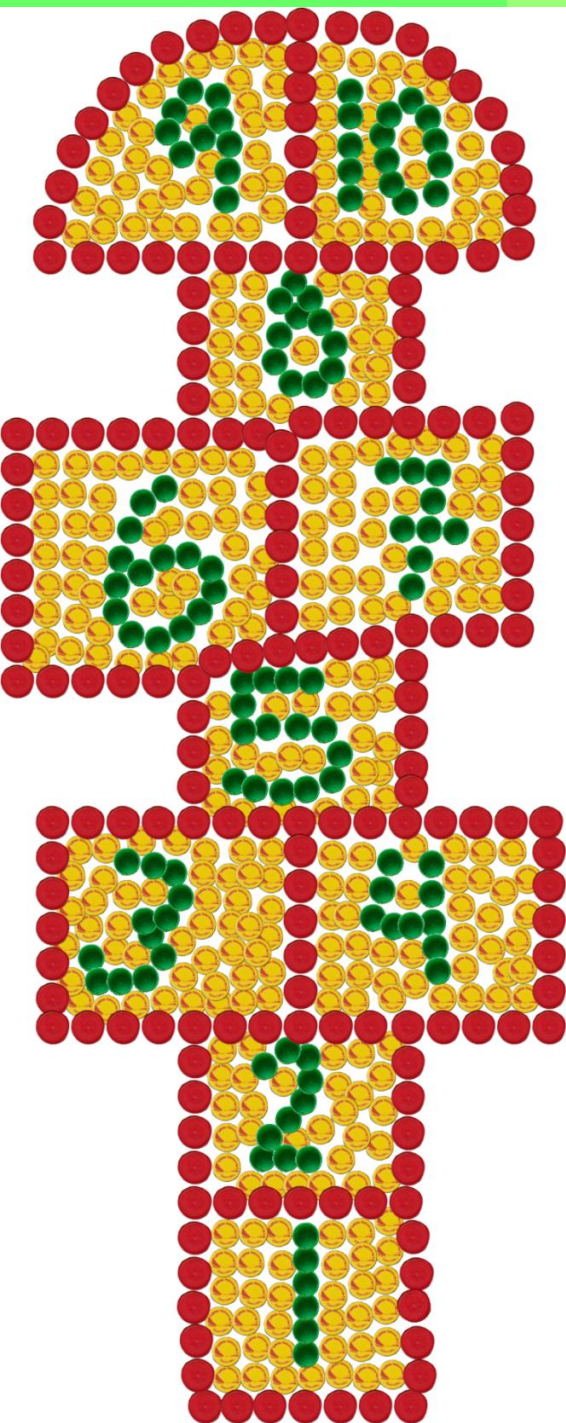
- liczydło z korków
- warcaby z nakrętek

II. Strefa muzyki

- budki dla ptaków z kaset video
- butelki szklane i emaliowane garnki (perkusja)
- dzwonki z nakrętek od szklanych butelek i płyt CD

na
el
po
zu
y

WARIANT II

PROJEKT

IV. Strefa fizyki

- poznawanie praw rozchodzenia się dźwięku (wykorzystanie rynien)

V. Strefa ogrodnictwa

- beczki z warzywami i owocami sadzone zgodnie z kalendarzem biodynamicznym

PODSUMOWANIE

1. Interdyscyplinarny charakter zespołu sprzyja wieloaspektowemu spojrzeniu na zadanie projektowe
2. Konserwatorska forma ochrony nie stanowi przeszkody na drodze ku zagospodarowaniu atrakcyjnej przestrzeni
3. Propozycja zagospodarowania wpisuje się w program Centrum Hewelianum i uzupełnia go o aspekt edukacji ekologicznej
4. Modułowość nadaje projektowi uniwersalny charakter

**DZIĘKUJEMY
ZA
UWAGĘ**

